

دنوراني قاعدي تجويدي نوٽ

سيد احمد (نهيڻ)

Ketabton.com

دنوراني قاعدي تجويدي نوٽ

سيد احمد (نهيڻ)

1/10/

تجويدي نوٽ

Helmar

S-A-Z

1/10/13

دنوراني قاعدي تجويدي نوٲ

ترتيب كوونكي اوليكوونكي: سيد احمد (ذهين)
كال: ۲۰۲۱ ۱ ۱۳۹۹

دڪتاب پيڙندنه

دڪتاب نوم	:	دنوراني قاعدي تجويدي نوٽ
مرتب	:	سيداحمد(ذهين)
ڪمپوز	:	سيداحمد(ذهين)
تصحيح	:	سيداحمد(ذهين)
موبائل شميري	:	0784459425 / 0731317240
ايميل ادرس	:	shaistasayedahmadzaheen@gmail.com
في سبوك	:	sayed ahmad zaheen

(ٽول حقوق دليڪوال سره محفوظ دي)

(ڊالي دي وي ٽولو هي وادوالوته)

(ددي ڪتاب هر ڊول چاپ، ڪاپي او برقي نشر بغير د مؤلف د اجازي ڇخه منع دي)

فہرست

دصفحہ شمیرہ	عنوان
5	تجوید
5	اولہ، اودوہمہ کلیمہ
5	دحروفو کشول
5	حروفی مقطعات
5	حرکت، تنوین
6	وقف
6	تاح مدہ ورہ
6	ولار حرکات
6	مداصلی یا حروف مدہ
6	مدلین یا حروف لین
6	مدواجب متصل، مدجائز منفصل
6\7	الف، ہمزہ
7	ساکن
7	قلقلہ
7	درا قاعدی
7	ساکن، غنہ
7\8	دنون ساکن اوتنوین قاعدی
8	دمیم ساکن قاعدی

تجوید

تجوید: په لغت کې بڼه کارکولو ته وايي. او په اصطلاح کې موږ ته د حروفو حق رابښی. د تجوید د علم موضوع: حروف هجاء یا الفاظي قرآني د الفباء ۲۹ توري دي. د تجوید د علم غرض: د قرآن کریم د تلاوت کولو په وخت کې خپله ژبه دخطا څخه ساتل دي. د تجوید د علم ارکان: څلور دي (صفتونه، مخرجونه، ترکیبي قاعدې، او په خپله ژبه سره مهنت کول). د تجوید د علم حکم: فرض کفایي دی او عمل ورباندې فرض عین دی. د تجوید د علم فایده: په دنیا او آخرت کې د الله (ج) رضا ده.

اوله، اودهه کليمه

اوله کليمه طيبه: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ). ترجمه: نسته لایق د عبادت بغير د الله (ج) څخه حضرت محمد (ص) د الله (ج) رسول دی دوهه کليمه شهادت: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ). ترجمه: زه شاهدي اداکوم د دې خبرې چې نسته لایق د عبادت بغير د الله (ج) څخه او زه شاهدي اداکوم چې په تحقيق سره حضرت محمد (ص) چې دی بنده د الله (ج) او رسول د الله (ج) دی.

د حروفو کشول

یادونه: هر حرف چې له درو تورو څخه جوړوي د درو الف اندازه کشیږي درې الفه شپږ حرکتی کیږي. یادونه: هر حرف چې له دوو تورو څخه جوړوي د یو الف اندازه کشیږي یو الف دوه حرکتی کیږي. د دوه حرکتی اندازه چې خلاصی گوتی بندي کړي او یابندي گوتی خلاصی کړي.

حروفی مقطعات

حروفو مقطعات: هغه حروفو ته ویل کیږي چې جلا جلا یعنی قطع قطع ویل کیږي. یادونه: د حروفو مقطعاتو په معنا یوازې او یوازې الله (ج) او رسول (ص) پوهیږي او حروف مقطعات د څو رسو صورتونو په سر کې راغلي دي.

حرکت، تنوین

حرکت: یوزور، یوزپر، یوپې بڼ ته وايي. تنوین: دوه زوره، دوه زپره، دوه پې بڼ ته وايي.

وقف

یادونه: په دوه زوره چې وقف وشي په الف بدلیري.
یادونه: په دوه زپره، دوه پی بن، یوزور، یوزپر، اویوپې بن چې وقف وشي ساکن کیږي.
ساکن: چې یو توری ورغندی ولري.

تاح مده وره

تاح مده وره: هغه کوچنی ها ته ویل کیږي چې په سر دوه ټکي ولري.
یادونه: په تاح مده وره چې وقف وشي په ها بدلیري.

ولار حرکات

ولار حرکات: ولارزور، ولارزپر، چپه پی بن ته وایي.
یادونه: ولار حرکات دیو الف اندازه کشیږي یامد باندي کیږي.
یادونه: په ولارو حرکاتو چې وقف وشي په ولارو حرکاتو بدلیري.

مد اصلي یا حروف مده

مد اصلي یا حروف مده: دري توري دي (واو، الف، یا).
واو: چې ساکن وي مخکي حرکت یې پی بن وي. (بُوا).
الف: چې ساکن وي مخکي حرکت یې زور وي. (بَا).
یا: چې ساکن وي مخکي حرکت یې زپر وي. (بِي).

مدلین یا حروف لین

حروف لین یا مدلین: دوه توري دي (واو، یا).
واو: چې ساکن وي مخکي حرکت یې زور وي. (دُوا).
یا: چې ساکن وي مخکي حرکت یې زور وي. (دِي).
یادونه: مدلین ځکه ورته وایي چې په نرمی سره ویل کیږي.

مدواجب متصل، مدجائز منفصل

مدواجب متصل: مدواجب متصل ددرو الف اندازه کشیږي، علامه یې (آ).
مدجائز منفصل: مدجائز منفصل دیو الف، دوه الف، دري الف په اندازه کشیږي.
خو بڼه خبره داده چې ددرو الف په اندازه یې کش کړو، علامه یې (آ).

الف، همزه

الف: هغه لکني ته وایي چې هیڅ حرکت او جټکه ونه لري (ا).

همزه: هغه لکني ته وايي چي حرکت او جٲکه ولري (آ).

ساکن

ساکن: چي يو توري ورغندي ولري. دورغندي وظيفه مخکي توري دځان سره جنگوي او يوځل ويل کيږي.

قلقله

قلقله: ساکنو حروفو ته حرکت ورکولو يا جٲکي ته وايي.

دقلقلي حروف: شپير دي. (ق، ط، ب، ج، د).

يادونه: هر ه کله چي دغه شپير حروف (ق، ط، ب، ج، د) ساکن وي نو هلته قلقله کيږي. جٲکه: لکه (أق، اِق، اُق) (أط، اِط، اُط).

درا قاعدي

درا قاعدي: دري دانې دي.

۱ قاعده: که چيري را زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کيږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کيږي.

۲ قاعده: که چيري را ساکنه وي نو بيا يي مخکي توري ته يي گورو، که چيري زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کيږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کيږي.

۳ قاعده: که چيري را اودهغه څخه مخکي توري ساکن وي نو بيا دريم توري ته گورو، که چيري زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کيږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کيږي.

مشدد، غنه

مشدد: چي يو توري شد ولري. شد دري غاشو په رقم دی. اود شد وظيفه مخکي توري دځان سره ٲينگ جنگوي اودوهم ځل بيا ويل کيږي.

غنه: هر کله چي ميم او نون شد ولري هلته غنه کيږي.

دنون ساکن او تنوين قاعدي

دنون ساکن او تنوين قاعدي: څلور دي. (اظهار، ادغام، اخفاء، اقلاب).

اظهار: په لغت کي بنکاره کولو ته وايي، او په اصطلاح کي هر حرف دخپل مخرج څخه ايستل بي له غني ته اظهار وايي.

يادونه: داظهار ۶ حروف دي (ء، ه، ع، ح، غ، خ).

يادونه: هرکله چي دغه شپير (ء، ه، ع، ح، غ، خ) حروف دنون ساکن او تنوين وروسته راشي نو هلته اظهار کيږي. (وَنَحْرٌ، اَنْعَمْتُ، رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ).

ادغام: په لغت کې کې داخلولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې يوځايوالي دی، دحرف ساکن دحرف متحرک سره داسې يوځايوالي چې متحرک حرف مشدد وگرځي. او ژبه يو وار ورباندې پورته شي.

يادونه: ادغام په دوه ډوله دی.

۱: سره دغني: هرکله چې دغه څلور (ی، م، ن، و) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام سره دغني کيږي. (مَنْ رَبِّهِمْ).

۲: بېله غني: هرکله چې دغه دوه (ل، ر) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام بېله غني کيږي. (مَنْ يَقُولُ).

اقلاب: په لغت کې اړولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې يو حرف بدلول په بل حرف باندې سره دغني.

يادونه: داقلاب يو حرف (ب) دی.

يادونه: هرکله چې دنون ساکن اوتنوين وروسته (ب) راشي نو هلته اقلاب کيږي. (مَنْ مَبْعُدُ).

اخفاء: په لغت کې پټولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې داظهار او ادغام مينځ کې يو حالت دي.

يادونه: داخفاء ۱۵ حروف دی. (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک).

يادونه: اخفاء هرکله چې دنون ساکن اوتنوين وروسته دغه (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک) حروف راشي هلته اخفاء کيږي.

دميم ساکن قاعدي

دميم ساکن قاعدي: درې دي. (ادغام متماثلين، اخفاء شفوي، اظهار شفوي).

ادغام متماثلين: هرکله چې دميم ساکن وروسته ميم راشي. هلته ادغام متماثلين کيږي. (لَهُمْ مَثَلًا)

اخفاء شفوي: هرکله چې دميم ساکن وروسته با راشي هلته اخفاء شفوي کيږي. (تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ).

اظهار شفوي: هرکله چې دميم ساکن وروسته (واو، فا) راشي هلته اظهار شفوي ياشداظهار کيږي. (لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينٌ).

دنوراني قاعدي دتجويدې نوبت پای

ومن الله التوفيق

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**